

Terk Edilmesi Gereken 4 Şey

a. Terk-i Terk

Terk-i dünyâ, terk-i ukbâ, terk-i hestî-terk-i vücûd, terk-i terk.

Dördüncü terk nedir?

Bir şeyi daha terk edecek; bu terk ettiklerini terk edecek çünkü bunları düşündü mü insan der ki o zaman,

“Ben ne adamım ya, benim gibisi var mı, ben dünyayı da terk etmişim âhireti de terk etmişim, varlığı da terk etmişim, bir hiçim...”

Ne yalancısın sen! Senin direk gibi nefsin var.

Onu da bildiği için evliyaullah büyüklerimiz diyor ki terk-i terk. Sen bu terk ettiklerini de unut bakalım. Bunları hatırına getirince insan, 10 ton şeker katsan tatlanmaz. Çok çok zor. İyi insan olmak çok zor. Böyle bir sürü şeyleri vardır. Hakiki mütevazı olacak, övünmeyecek şey yapmayacak.

“Hocam kaç defa hacca gittin?”

Ne bileyim, Allah kabul etti mi etmedi mi nasıl sayayım?

Sayılmazsa ben nasıl sayayım?

Kaç defa hacca gittin.

Allah saymadı ise benim saydığım sayının kıymeti mi var?

Ne bileyim?

“Ben 25 defa hacca gittim, İngilizceyi de çok iyi bilirim, Arapçayı da çok iyi bilirim. Onun için bana çok hürmet ederler. Beş tane de fakülte bitirdim, iki tane de yüksek okul bitirdim, sekiz tane de şeyde hocalık yaptım...”

Allah sevmez, kullar da sevmiyor zaten o durumlarda. Bunları bırakıp tabî bir kul olacak, kulluğuna bakacak. Müslüman geçimli olacak.

Nasıl olur müslüman?

Yunus benim gibi köylülerin anlayacağı şekilde güzelce söylemiş:

Derviş bağı baş gerek

Gözü dolu yaş gerek

Koyundan yavaş gerek

Ötekileri anlamadık ama koyunu anladık.
Derviş koyundan yavaş gerekmiş.

Ama derviş bağı baş gerek ne demek?

Bağı ne demek, neresi bağı, göster bağı-
rını. Bağı yani eski Türkçede -Allah razı olsun,
o da tevazu gösteriyor- ama eski Türkçede baş
demek yara demek. Bağı başlı demek, bağı
yaralı demek, yani kalbi kırık demek.

Hadîs-i kudsîde Peygamber *sallallahu*
aleyhi ve sellem buyurmuş ki:

Ene inde münkesireti'l-kulûb.

“Ben kalbi kırıkların yanındayım.”

Adamı kovmuşlar, “Git, gelme benim
evime! Zenginlerin arasında ne işin var!” de-
mişler.

Adamın kalbi kırılmış gitmiş. Allah kalbi kı-
rıkların yanındadır, kalbi kırıkları sever Allah.

Onun için dervişin bağı baş gerek demek
ne demek?

Dervişin gönlü kırık, yaralı, kırık, yaralı
demek.

Öyle olacak. Böyle sert olmayacak, kırık gönüllü olacak. Mahzun olacak, mazlum olacak.

“Biliyorum, şu aklım başımda olduğu zamandan beri ne kusurlar işledim, ne günahlar işledim! Ben adam olamadım, ömrüm geçti, yarın öbür gün ecel gelirse bu yüzle ben Rabbinin huzuruna nasıl varacağım? Ben buyurdum, buyruğumu tutmadın derse Mevlam ben ne cevap vereceğim?”

Soralım sen ne cevap vereceksin?

Ben buyurdum buyruğumu tutmadın derse Mevlam ben ne cevap vereceğim?

Nice bir besleyesin bu kadd ile kameti

Düştün dünya zevkine unuttun kıyameti

Kamet de pos demek.

Bu boyu posu nasıl beslersin sen böyle, Mevlayı unutma, kıyameti ba'sü ba'de'l-mevti unutma.

Unutmaması lazım. İşte ondan bunlara işaret etmişler, biliyorlar. Bu devrin insanların çoğu bunu bilmiyor. Yunus biliyor, dervişlerine de öğretmiş, okuyanlara da öğretmiş. Ama bu

devrin hocaları, profesörleri, paşaları, bakanları bilmiyor, hepsi çakıyor. Bakanların hepsi çakıyor. Milletvekillerinin hepsi ne kadar mevki makam sahibi ise dünyada, âhireti o kadar harabe düşüyor. Kibirli, gururlu, zalim, duygusuz, vesaire olduğundan.

Onun için Nakşi tarikatının takkeleri dört dilimlidir, dört terklidir. Çünkü dört terk var: Terk-i dünya, terk-i ukbâ, terk-i hesti-terk-i vücûd, terk-i terk. Bir de terk ettiğini de şey yapacak. Onu hatırında tuttu mu insan ille gene bir yerden bir kalp kırar.

“Ben yani sen beni ne sanıyorsun ya, ben sekiz tane cami yapmış adamım, şöyle etmiş adamım...”

Unut onları unut, çünkü mühim olan Cenâb-ı Hakk’ın kabul etmesi.

Etti mi etmedi mi?

Etmediyse hava.

Zekâtı kabul etmeyebilir mi Allah?

Etmeyebilir.

﴿ لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى ﴾

*Lâ tûbtilû sadakâtiküm bi'l-menni ve'l-
ezâ.*¹

Haccı kabul etmeyebilir mi?

Haramla yaparsan kabul olmaz. Cidâl,
füsûk,s refes olursa hacda, kabul olmaz.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
8 Şa'bân 1421 / 05.11.2000

[Bütün DiĞER ÇEŞİTLİ KONUŞMALAR'a PDF ola-
rak ulaşmak için tıklayınız.](#)

¹ 2/Bakara, 264.